

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, za pol leta 2 K in za četr leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravnštvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se pošilja do odpovedi. — Deležniki „Katoliškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 v. — Uredništvo: Koroška cesta štev. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravnštvo: Koroška cesta štev. 5, vsprejem naročnino, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne petitrste za enkrat 15 v, za dvakrat 25 v, za trikrat 35 v. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede opoldne. — Nezaprtje reklamacije so poštne proste.

Še enkrat naša kmetijska šola!

V Vašem cenjenem listu bilo je že več člankov o tej zadevi, a pozitivnega se je v teh člankih prav malo dognalo. Očividno so hoteli detični dopisniki samo izzvati merodajne in poučene kroge, da bi nam pojasnili celo zadevo. Pa ta namen se ni posrečil. Ostalo je vse tisto. Nek tajinstveno skrivnosten mrak zavija vso zadevo in ne moremo se znebiti težke slutnje, da tudi ta s hudim naporom izvojevana kmetijska šola ne bo slovenskemu kmetu v posebno korist. Zgledov imamo dovolj. (Glej slovensko gimnazijo v Celju, in zakulisne obravnave radi stavbišča.) Toraj le malo bolj očito naj se delujev in tej zadevi, da ne bomo potem preveč presenečeni s kako lečno jedjo. Kar mi najbolj ne ugaja, je to, da se trdi vedno, da bo ta šola le samo ednoletna. To nikaker ne gre za splošno kmetijsko šolo. Že viničarski tečaji, ki se vendar bavijo le z eno stroko so 10 mesečni, tudi zimske kmetijske šole imajo po dva 5 mesečna tečaja. Kako bi se toraj mogla obširna učna tvarina iz vseh strok kmetijstva teoretično in praktično obravnavati v enem letu! Nasledek bi bil le polovičarstvo. Saj se je tudi sam deželni odbor v lanskem poročilu izrazil proti enoletni šoli, trdeč, da v tem času ni moči kaj temeljitega znanja dosegci. Komur je mar, da bi se naši kmetiški mladeniči naučili res kaj strokovno temeljitega in popolnega, ta mora zahtevati popolno šolo. Ne proglašajmo se sami za narod nižje vrste, kateremu bi zadostovala polovičarska izobrazba. Kmetijstvo je napredovalo po drugih državah tako silno, da nam je treba napeti vse telesne in duševne moči, ako hočemo z njimi vsaj nekoliko tekmovati. Na naši slovenski kmetijski šoli je toraj ne-

obhodno potreben dveletni pouk, kakor ga imajo druge enake šole v naši državi; saj menda ne želimo, da bi bila naša šola posebne vrste.

Ta šola nam bodi naša kmetijska akademija, kajti za najnujnejši in potrebnejši kmetijski pouk se bodo itak sčasoma morale ustanoviti še v vsakem okraju tako imenovane zimske kmetijske šole, kakih imajo po drugod že prav obilo. Kmečki priatelj.

Politično zborovanje v Kozjem.

Kadarkoli pokliče Katol. politično društvo za kozjanski okraj svoje ude in prijatelje, vsakokrat se mu odzovejo radevolje in v obilnem številu. Tako tudi tokrat. Zastopane so bile občine: Kozje, Pilštanj, Buče, Podsreda, Zagorje, Drenskorebro, Verače, Zdole, Rajhenburg, Veliki kamen, Gorjani. Prišli so sami odlični možje, med njimi več županov in občinskih svetovalcev. Predsedoval je gospod Tomažič, ki se je v otvoritvenem govoru zginjenimi besedami spominjal tudi pokojnega poslanca Žičkarja.

Dr. Korošec je govoril o političnem položaju ter meni, da se bo začelo v državnem zboru še le tedaj redno delovati, ako se izpolnila dve zahtevi avstrijskih Slovanov: splošna volilna pravica in spremembu poslovnika v državnem zboru. Z ozirom na deželni zbor štajerski pravi, da je stališče slovenskih poslancev v deželnem zboru neznenosno. Slovenci smo obsojeni v deželnem zboru na vedno manjšino, ker je Nemčev dve tretjini v deželi, Slovencev le ena. Nemška večina v deželnem zboru je povrh še naša

srdita nasprotnica, ki se ne ozira na pravico, ampak nam da čutiti le svojo moč. Ker nam zakon daje enakopravnost z Nemci in nam naš narodni ponos ne sme pripustiti, da bi ponizno kakor otroci beračili za svoje pravice, zato moramo gledati, da se stališče slovenskih poslancev v deželu zboru spremeni. To moramo zahtevati iz narodnostnih in gospodarskih razlogov. Vzgled sona na Nemci in Češki, kizah tevajo na rodno samostalnost in jo polagoma že tudi dobivajo. Govornik natančno opisuje nemške zahteve in pridobitve na Češkem. Enkrat se mora tudi pri nas začeti delati v tem smislu, ker potrebujemo narodnostni mir in gospodarski napredok. Sedaj tudi na prirodno bogatem Spodnjem Štajerju gospodarski le nazadujemo. Samo dve dokazili je treba navesti: 1. mnogoštevilno izseljevanje in 2. prisiljena prodaja kmečkih posestev v nekmečke roke. Ljudem se mora pridobiti dela pri uravnavi rek kakor Sotle, pri zgraditvi železnic, za zboljšanje vinogradov in poljedelskih zemljisč se morajo osigurati redne podpore, glavno pa je delati na to, da kmet postane zopet gospod svojih pridelkov, katerim sam določa ceno. To se bo doseglo z zadružništvom in stanovsko izobrazbo.

G. predsednik Tomažič se zahvali predgovorniku za govor ter v daljšem govoru predлага za Žičkarjevega naslednika g. dr. Ant. Korošca, čemur zbor soglasno pritrdi.

Dr. Jankovič je navduševal može, da naj krepko stope ob volitvah vsi in složno in polnoštevilno nastopijo. Dr. Jancič je s krepko besedo naglašal, da moramo v sedanjih časih voliti moža, ki bo poleg narodnosti branil tudi verske svetinje Slovencev. Dr. Lampe

LISTEK.

V spomin † dekanu J. Žičkarja.

(Ob njegovem pogrebu dne 2. vinotoka 1905 v videmski cerkvi govoril prof. dr. Anton Medved.)

(Konec.)

Da bi tem bolj vnemal pri ljudstvu pravo krščansko življenje, je širil cerkvene bratovščine, obhajal je mnogokrat sv. misijone, pospeševal je redovniške zavode, posebno č. šolske sestre v Celju, kajih vspešno delovanje je za celjsko okolico zelo velikega pomena. Nenamnljive so njegove zasluge v cerkvenem oziru v Vitanju. Kdo ne pozna čudno lepe temošnje Marijine cerkve „na Hribereci“? Rajni Žičkarji je preskrbel krasne zvonove, dal jo je preslikati, altarje tako lepo prenoviti; tako je tista cerkev sedaj ena najlepših rožic med svetišči v naši škofiji. Za zidanje nove primerne župnijske cerkve v Vitanju pa je ustavil cerkveno družbo, ki kaj lepo napreduje.

Tako je rajni gospod dekan povsod izpolnjeval svoje stanoviske dolžnosti. Njegova dela ga hvalijo, pred večnim sodnikom bodo pa našla zasluženo plačilo.

A kakor je Kristus nekdaj zapovedal: „Dajte Bogu, kar je božjega!“ tako je tudi

isti Odrešenik rekel: „Dajte cesarju, kar je cesarjevega!“ Rajni g. dekan je tudi to povelje svojega nebeskega učenika zvesto izpolnjeval. Bil je z dušo in telesom vdan svojemu presvittemu vladaru, Nj. veličanstvu Fran Josipu I. Bil je vzoren avstrijski državljan, želječ vsestranskega blagoslova svoji ožji domovini, hrepeneč po neomejeni sreči vesoljno, velike Avstrije. O da bi tako bila vsa srca avstrijskih državljanov za skupno domovino, potem bi bila mirna in srečna in mogočna naša staroslavna Avstria!

Da bi svoje državlanske dolžnosti tem natančejše izpolnjeval ter se tem vspešnejše posluževal državlanskih pravic, zajamčenih mu po božjih in svetnih postavah, v deževal se je marljivo javnega življenja. Ker so njegovi prijatelji in častilec videli, da ima za to posebne zmožnosti, so mu celo poverili najvišjo čast, katero imajo državljanji — izvolili so ga deželnim in državnim poslancem. Zaupanje, katero so mu izročili, je opravil z največjo natančnostjo. Kako je bil vnet, delaven, podjeten, poslanec! Po njegovi vztrajni delavnosti in gospodarstvu se je doseglo mnogo dobro za naše ljudstvo; marsikatera pravica zadava je še le po njegovem modrem in nestrasišljivem posredovanju dospela do veljave. Njegov trud in njegovi naporji so vsega priznana vredni. Le-ta njegova neumorna delav-

nost je brezvomno pospešila njegovo smrt; očividno je bilo to v zadnjem tednu njegovega življenja. Ko je bil že na smrť bolan ter so mu zdravniki in prijatelji nasvetovali mir, je šel na Dunaj, da bi tam vprito vse javnosti, vprito vse Avstrije, vprito najvišjih zakonodajalnih oblasti branil čast svojih ljubljenih Videmčanov. Tolika je bila njegova ljubezen do vas, vi Videmčani, posebno do tistih, ki ste to leto toliko britkosti pretrpeli. Ako bi bili vse izgubili, nekaj vam je ostalo — ljubezen vašega rajnega gospoda dekana in pa obluba Tistega, ki je nekdaj rekel: „Blagorjim, ki zavoljo pravice preganjanje trpijo, ker njih je nebeško kraljestvo!“ Pri izpolnjevanju prevzetih dolžnosti je zadela rajnega neusmiljena smrt; v državni zbornici ga je zadel prvi smrtonosni vdarec, umirati je začel, kakor hraber vojščak v krvavem boju, na polju svoje delavnosti, sredi svojih opravkov. To je lepa, časti vredna smrt. Zadela ga je smrtna kosa, ko je še zadnje svoje moči, zadnje trenutke svojega življenja žrtvoval sreči in časti svojih Videmčanov. Tako vas je ljubil; zadoje ure njegovega življenja je obsevala žarna ljubezen do vas, Videmčani! . . .

Taka smrt ni brez tolažbe, brez dušnega zdravila. Kdor tako deluje in tako umrije, kakor rajni g. dekan Žičkar, si je velik z

je govoril o skupnih zadevah vseh Slovencev, ki nas silijo, da združimo svoje moči na političnem in na gospodarskem polju. Tesnosrčna pokrajinska politika se mora umakniti skupnemu delu vsega slovenskega naroda. Zato pa vabi Štajerce, naj se tudi oni udeležujejo zborovanj na Kranjskem.

Sprejete so bile sledeče resolucije: 1. „Slov. katol. politično društvo“ soglasno sklene, da se sprejme kandidatura g. dr. Korošca iz Maribora in da se naj dela za njegovo izvolitev; 2. zahteva, da se po Slovenskem nastavlja v uradih slovenski, ne pa nam sovražni nemški uradniki; 3. želi, da se ustanovi slovenska kmetijska šola v Št. Juriju ob južni železnici, kar bi bilo posebno prikladno za okraj; 4. shod se izreče za splošno in enako volilno pravico; 5. pozivlje vse Slovence, da se združijo v svojem narodnem delu.

V odboru kat. političnega društva za kozjanski okraj so bili izvoljeni gg.: Marko Tomazič, dr. Jankovič, dr. Jančič, Avgust Preskar, Ernest Kos, Josip Tombah, Anton Ribar, Mihael Volavšek, Jakob Bohač. Predsedstvo se je konstituiralo: Predsednik: M. Tomazič, namestnik: dr. Jankovič, tajnik: dr. Jančič.

Politični ogled.

Jugoslovanska politika. Vsak narod v Avstriji hoče postati bolj samostalen — sedava pod habsburškim žezlom. Mažari želijo postati celo neodvisni, Poljaki hočejo svoje kraljestvo, Čehi tudi, Italijani svojo narodno samostalnost, Hrvati svoje kraljestvo, le Slovenci stojimo kakor neveden potnik in ne vemo kam. Zakaj nam voditelji slovenske politike tudi tukaj ne začrtajo jasnega programa? Mi Slovenci želimo seveda narodne samostalnosti, toda ne ob strani alpskih Nemcev, ampak ob strani svojih bratov, s katerimi smo vedno skupno živelji in umirali, ob strani Hrvatov. Jugoslovani v Avstriji, na Hrvatskem, v Bosni in Hercegovini moramo najti kmalu tudi tesnejšo politično vez, da bomo v državi tudi tako upoštevani, kakor si zaslužimo po svoji važni legi ob morju in na Balkanu.

Za splošno volilno pravico je sedaj nastalo gibanje med vsemi narodi naše Avstrije. Tudi slovenski narod se zavzema za to zahtevo. Splošna volilna pravica mu bo koristna, ker prideta potem slovenski in kmetski živelji v državi do večje veljave. Sovražniki Slovanov in kmetov so zaradi tega vsi proti splošni volilni pravici, tako tudi slovenski li-

klad za nebesa zasluzil. Njega ne bi smeli objokavati, temveč bi ga morali zavidati.

Večno resnične ostanejo besede božje, ki se glasijo: „Dragocena je pred obličjem božjim smrt njegovih svetnikov.“ To je za nas danes edina tolažba; kajti, da v le-tej krsti počiva pobožno srce, ki je vedno hrepenelo po čednosti svetnikov božjih, dobro vemo vsi, prepričani smo tudi, da mu zato plačilo ne bo izostalo.

„Gospod bo odrešil duše svojih služabnikov; ne bodo pogubljeni tisti, ki v njega zaupajo.“ Tako je obljubil Bog sam, On, ki ostane zvest svojim obljubam.

„Blagor mrtvim, ki v Gospodu zaspijo, sv. Duh jim pravi, da naj počivajo od svojih trudov, kajti njihova dela jim sledijo.“

Čudno lepo obljubo je dal svojim učencem Izveličar, ko jim je slovesno rekел: „Kdor bode mene pred ljudmi spoznal, njega bom tudi jaz spoznal pred svojim Očetom, ki je v nebesih.“ Mili Jezus! Rajni gospod dekan Te je vedno rad, z neizmernim veseljem in s plamentečim navdušenjem spoznal, Tvojo čast je vedno in povsod širil, seme Tvojih svetih naukov je sejal, kamorkoli je prišel v službo —

beralci, ki se vežejo na Kranjskem z Nemci. Zadnjo nedeljo je bilo na Slovenskem več shodov, ki so se vsi izrekli za splošno volilno pravico, in sicer na Štajerskem v Kozjem, na Kranjskem pa v Ljubljani, Idriji in na Savi. Da bi bili liberalci premamili ljudstvo in prikrili svoje sovraščvo do ljudskih teženj, hočejo sedaj imeti namesto volilnega vprašanja na dnevnem redu brezversko šlo in razdržljivost zakona. Pa ljudstvo ni več tako kratkovidno, da ne bi izprevidelo sovražnih spletik.

Ogrske zmede. Na Ogrskem bo, kakor se glasi, danes Fejervary zopet imenovan ministarskim predsednikom. Upeljati hoče splošno, toda neenako volilno pravico. Vsak državljan bo imel jeden volilni glas, kdor ima premoženje ali študije, pa dva glasa. Če je to res, bo pokazala bližnja prihodnost. Upati pa ni, da slovenski narodi na Ogrskem kaj prirobe z novo volilno pravico. Gotovo bo tako prikrojena, da jim ne bo nič basnila.

Rusija in Japonska. Mir je sedaj neprklenio sklenjen, in Rusija je začela izpraznjevati Mandžurijo, kar bo trajalo šest tednov. Zdaj bo dobila Rusija priliko, da doma uredi svoje razmere, kjer so še vedno nemiri.

Srbsko vseučilišče. Slovenski jug napreduje. Zadnjo nedeljo, dne 15. t. mes. so otvorili v Belgradu srbsko vseučilišče. Otvorila ga je kralj Peter sam. Pri otvoritvi so bili zastopani Čehi, Slovenci, Hrvati in Bolgari. Sedaj imamo že tri jugoslovanska vseučilišča, srbsko v Belgradu in hrvatsko v Zagrebu ter bolgarsko v Sofiji. Kdaj se jim pridruži slovensko v Ljubljani ali Trstu?

Dopisi.

Iz Terbegovec pri Sv. Juriju ob Ščavnici. (Izjava.) Mi podpisani, novoizvoljeni odbor občine terbegovske, katoliško-narodni župani drugih občin jurijevske fare in vsi drugi verni in narodni farani iz srca obžalujemo in strogo obsojamo nesramno in lažnivo pisarjenje ptujskega, za Lutra vnetega lista „Štajerca“ in njegove dopisnice z zakajenimi možgani, ki nedostojno in pamfletno grdi in sramotijo našega, za dobro vnetega g. župnika Kunca in g. kaplana Stuheca. Mi vemo dobro, zakaj ti odpadniki pišejo te sramotilne spise. Če mački na rep stopiš, zbreči; mi pa smo jim začeli slednji čas precej trdo na rep stopati. Tudi slaba vest jih grozno peče, zato pa jo hočejo s kričanjem v „Štajercu“ ugašati. Hočejo se prati v ptujski gnoj-

daj mu torej milostljivo vživati rajske sad Svoje obljube!

Kdo bi dvomil, da bo pokojni g. dekan Žičkar to dosegel! Vsaj si Ti, o Odrešenik! svojemu Očetu nebeškemu sam izrazil željo z besedami: „Hočem, Oče, da kjer sem Jaz, naj bode tudi moj služabnik.“ Tvoja želja je pa Tvoja volja, in Tvoja volja je mogočna, kar sklene, tudi doseže, kar namenava, se gotovo uresniči!

Ta zavest nam je danes edina tolažba; ona nam edina nekoliko pomiri trepetajoče sreči in obriše jokajoče oči. V le-tej tolažbi se poslovimo od rajnega g. dekanata!

Oj z Bogom! recite jim vi, Videmčani, vi, ki ste jim bili v dušno pastirstvo izročeni. Vas so pred vsemi ljubili, za vas so, kakor dober oče, pred vsemi skrbeli. Vas vse so ljubili, kakor ste bili vsi njihovi dušni otroci. Nikogar niso sovražili, nikogar! Zato naj družna skupna ljubezen sedaj vse Videmčane pred njihovo trugo in v skupni ljubezni vzemite od svojega dušnega pastirja slovo — oj z Bogom! Zraven nikar ne pozabite, zvesti ostati prelepim božjim naukom, katere so vam rajni g. dekan oznanjevali, hodite po poti čednosti in pravičnosti, katero so vam kazali. To je njihova zadnja prošnja do vas, zadnji očetovski opomin, ki doni in bode vedno donel iz groba vašega rajnega dekanata. Ohranite jim nadalje

nici. Neumneži! V gnjinci se te sirote še bolj omažejo. In kot take jih še lažje spoznamo in uprav vidimo, za kaj se pravzaprav tukaj gre. Oni ne gledajo ali je občinstvu povoljno ali ne, oni hočejo biti še zanaprej naši oblastniki. In vendar se še noben „bezirkobman“ ni tako tresel za svoj tron, kakor njihov prerok; noben župan tako brečal — seve na višje povelje — za stolec, kakor njihovi pristaši. Kaj si hočejo, če jih občinstvo več ne mara. Mi si izvolimo može, ki so iz naše narodne sredine in znani kot dobri katoličani, če se tudi tisti trinogi, ki nas hočejo po sili še nadalje krotiti, — na glavo postavijo; kajti le od dobrega kristijana smemo pričakovati, da bode vsestranski pravično delal.

Vi pa, g. župnik in g. kapelan, bodite uverjeni, da je peščica nezvestih neznatna — in še ti so brez vpliva — proti dobrim in zvestim faranom. Naj vas tolaži istina, da se sršeni v najslabejših sadnih letinah — lesnik ne lotijo. Dotične visoke sramotilice pa bomo ob prilikih že še ponizali.

Vam, g. župnik, pa se prisrčno zahvaljujemo, in če bo potreba nanesla, zopet prosimo za prijazno pomoč zoper naše zahrbtne sovražnike, katere še hočemo ob prilikih razkrinkati.

Te skromne vrstice naj služijo v obrambo naših č. gospodov.

Za novoizvoljeni odbor občine terbegovske: Blaž Korošec, Andrej Kolbl, Franc Lasbacher, Jožef Zorman, Janez Jaušovec, Anton Štuhec, Franc Vuk, Anton Kegl, Franc Kovačič, Loren Šijanec, Franc Slana, Janez Strah, obč. svet., Lovro Krajnc, Martin Horvat, Lovro Kocmot, Janez Košar, Tomaž Kvas, Jakob Samonja, Franc Košar, Anton Kolbl, Janez Golnar, Štuhec Jakob, Jakob Švarc, Jožef Weisman, Jakob Kovačič, Franc Hole, Anton Štuhec, Lorenc Havser, Franc Horvat, Alojz Golnar, Hecl Martin, Jernej Županec, obč. predst., Mihael Kolbl, Anton Slana, Jožef Kšela, Krajnc Franc, Franc Horvat, Jakob Košar, Jožef Senčar, J. Čagran, župan, Alojz Hanžel, Anton Roškar, Janko Postružnik, Anton Jaušovec, Juri Brumen, župan, Janez Korošec, Jernej Košar, obč. svet., Martiu Jaušovec, Franc Šijanec, Jožef Farkaš, Alojz Repič, obč. svet., Franc Tišler, Andrej Kozar, Janez Potočnik, Jakob Šilec, Anton Senčar, Franc Šafarič, Andrej Borko, župan, Alojz Potočnik, Franc Štelcar.

Vojnik. (Naše razmere.) Kdor je bral zadnje dni neresnične dopise iz Vojnika v nemški „Vahtarei“, „Tagblattu“ in ptujskem „Štajercu“, si je moral takoj misliti: odkod vendar to upitje? Če bi bilo vse to res, potem bi bilo treba tiste kar obesiti, ki so to zakrivili. Pri nas, kjer se to godi, se

hvaležen in prijazen spomin! Po dekanu Žičkarju je postal Videm znan po vsej Avstriji; mož, ki je proslavil svoje župljane, zasluzi, da se mu postavi spomin v srcu vseh hvaležnih nekdanjih župljanov!

Oj z Bogom, nepozabljeni dekan! recite vi, preblagorodni gospodje državni in deželní poslanci. V njem izgubite preblagega tovariša, neutrudljivega pomočnika, vrlega in hrabrega sobojevnika v pravičnem boju za narodni blagog. Kaj ne, bil je značajen mož, nesebičen, požrtvovan do skrajnosti. Takih mož nam je treba v sedanjih vibarnih časih. Velika škoda torej, da je vaši pogumni in zasluzni četi za vselej odvzet tako odličen ud!

Oj z Bogom, g. dekan! recite vi, njegovi prijatelji in častile, ki ste prihiteli od blizu in daleč k njegovemu pogrebu. Kjerkoli je nekdaj služil, povsod si je pridobil ljubezen in spoštovanje; trajen spomin bo venčal njegovo ime, ko bo že zdavnej ozelenel njegov grob. Vaša udeležba pri pogrebu je ganljivo znamenje občnega priznanja, s katerim počastite in slavite delovanje rajnega dekanata, ona je svitel odsev goreče ljubezni med vami in med pokojnikom. Hvala vam za to; spominjajte se ga še v poznih časih s hvaležnim srecem!

Najtežje slovo od premilega dekanata Žičkarja bomo pa vzeli mi, duhovniki. Dahovni

vsakdo smeje in vprašuje: kako je to, da mi Vojničani o tem ničesar ne vemo? Če hiša gori, bodo gotovo domači o tem vedeli. Jasno se vidi, kaj hočejo ti ljudje. Zaletavajo se zdaj v g. župnika, zdaj v g. zdravnika dr. Žižeka, zdaj v kaplane. Sumniči se vse navskriž, dokaže se pa ničesar ne. Stvari, ki so vse do pičice neresnične, se nam še posebno čudne vidijo, če povemo, kdo to piše. Nemško „Vabtarco“ zalaga z neresničnimi dopisi tukajšnjim oskrbnikom v hiralnici. On je protestant, odpadnik od katoliške cerkve. Zato je umevno, da napada župnika, kaplana, nič mu ni všeč v cerkvi, na pokopališču tudi ne . . .

Tu se vidi, kam pes tako moli. On hoče nastavljeni in odstavljeni župnike in kaplane. Izdal je povelje: kaplan mora stran, prej ne bo miru! Kako lepo — odpadnik zapoveduje, kdo sme biti pri nas in kdo ne! Da bi namignil kaj hoče, začenja z zadnjo vizitacijo in birmovanjem. Pravi, škofa nismo sprejeli! Čudno, da še le zdaj pride s tem. Vsakdo, kdor je bil zraven, je videl, da je verno katoliško ljudstvo Prevzvišenega ljubezljivo in navdušeno sprejelo. Da odpadnik, ki sovraži cerkev, ne sprejema škofov, je umljivo. Zakaj niste takrat pisali, da ni bilo sprejema? Kaj ne da, neresnica bi takrat ne imela uspeha, in vsakdo bi se bil smejal, kdor bi bil takrat rekel: ni bilo sprejema, ker ni bilo odpadnikov zraven. Da se ni udeležil občinski zastop, za to je skrbel oskrbnik v hiralnici. S to neresnico ste pri kraju.

Napada tudi našega občespoštovanega g. zdravnika. Ali misli, da mu bo pri deželnem odboru škodoval? Imenuje ga bujskača. Dokažite vendar, kar vam ni prav! Ni kmalu tako vestnega, za svoj poklic vnetega človeka, kakor je gosp. dr. Žižek. Ljudstvo to dobro ve, zato je vedno na potu okrog bolnikov. V hiralnici je vedno ob določeni uri. Kaj torej hočete? Ali mislite na ta način dobiti kakega nemškega zdravnika sem v Vojnik? To je popolnoma nemogoče. Tu je razven par narodnih izdajic vse slovensko in ljudstvo bi se z nemškim zdravnikom ne moglo razumeti. S tem ne bote ničesar opravili!

Oskrbnik v hiralnici ne more živeti s Slovenci v miru. Saj ga ni Slovenca, s katerim bi se že ne bil prepirl. Ta človek, ki je nastavljen od dežele, ki ga plačuje, pogosto ni doma. Po cele noči je v Celju. Tako je umevno, da so se bolniki pritožili. Nekdo je nabiral podpise med njimi, da bi se bili pritožili na deželni odbor. Dotični je pa kmalu nato odšel po svetu. Ali res ni nobenega nadnadzorstva, ki bi posvetilo v te razmere?

sobratje! mi bomo g. Žičkarja najbolj pogrešali. Nam je njegova smrt prizadejala najhujšo bolečino. Ab, izgubili smo tako dobrega duhovnika, tako vnetega, pobožnega, vzglednega sotrudnika! Izgubili smo ga v sedanjih, tako težavnih in resnih časih, ko je tako silno veliko dela v vinogradu Gospodovem, delavcev pa je primeroma tako malo! V naših vrstah je njegova izguba zelo občutljiva, v nekaterem oziru naravnost nenadomestljiva. Kako veliko smo, žalibog! z g. Žičkarjem izgubili, kaže najjasnejše izjava, katero imam čast sedaj tukaj v pričo vse videmske dekanije in v pričo mnogobrojnih zastopnikov iz cele škofije v imenu Njegove prevzvišenosti, premilostlj. kneza in škofa Mihaela podati: Njegova prevzvišenost globoko obžaluje smrt odličnega duhovnika, skrbnega župnika in zvestega svojega dekana g. Žičkarja. Kdo izmed nas, kdo izmed vseh duhovnikov naše vladikovine se ne bi pridružil temu srčnemu sožalju! Kdo izmed nas ne bo objokoval prebriske izgube in s solzami v očeh rekel: Nepozabljični sobrat, oj z Bogom! Upamo, da kakor si nam bil tu na zemlji ljubezni tovariš, nam boš v večnosti mil priprošnik pred prestolom božjega Sodnika. Le-to upanje bode nam vsem blažilo spomin na tebe, — upanje, da se nekdaj vidiemo v srečni večnosti! Amen.

Ali je oskrbnik res sam vrhovni glavar nad zavodom, ki ga plačuje dežela, v katerem bi morali imeti onemogli in bolui pomoč in zavetje, pa imajo vsled samovoljnisti jedne osebe dosti žalosti? Sploh se vidi, da skrbta oskrbnik pred vsem za narodnostni nemir v našem Vojniku. Takih ljudij ne maramo! Ne stojimo na stališču, da bi z lažjo koga proč spravili, zahtevamo pa, da so uradniki, če so že med nami, dostojni proti nam. Nikakor pa ne moremo trpeti, da bi nas taki ljudje, ki od nas živijo, žalili. Odpadniki nimajo ničesar zapovedovati kaplanom, najmanj pa izdajati povelja, da morajo stran. Vojnik je sicer na glasu, da so mu razni neprijatelji ljudstva blatili in obrekovali kaplane, toda mislimo, da tako daleč nismo prišli, da bi odpadniki katoličanom zapovedovali. Toliko v pojasnilo!

Brežice. (Interpelacija poslance d. Ploj-a in sodrugov na njega ekscelecenco ministra notranjih zadev v zadevi mestne policije v Brežicah.) „Mestna občina Brežice je postavno ji pristojčno skrb za varnost osebe in imetja položila v roke ljudij, ki so zato najmanj sposobni; ako se pregleda kazenske liste o varnostnih organih mesta Brežice, obide človeka čut strahu in začudenja ob enem, kajti skrb za varnost osebe in imetja se je zaupala ljudem, ki imajo na čelu pečat vsakovrstnih prestopkov, da celuhodelstva zoper varnost osebe, lastnine in celo države:

Kaznovani so bili:

1. mestni tajnik in šef policije Karol Schallon od c. kr. okrajnega sodišča v Celju U 1165/00 radi prestopka zoper varnost časti po § 496 k. z. in prestopka lahke telesne poškodbe po § 411 k. z. na globo 30 K (v tem aktu se zrcali vsa razdivjana nacionalna nestrpnost tega človeka, ki naj bi bil čuvan zakona);

2. mestni stražnik Karl Žerjav (ki se zlasti odlikuje), z razsodbami c. kr. okrajnega sodišča v Brežicah dne 29. maja 1891, št. 1158, akt. št. 164, radi prestopka lahke telesne poškodbe po § 411 k. z. na 3 dni zapora, poostrenega z enim postom, dne 23. novembra 1886, št. 4042, akt. št. 645, radi prestopka tatvine in goljufije po § 460 k. z. na 5 dni zapora, poostrenega z enim postom, dne 30. oktobra 1891, št. 2708, akt. št. 402, radi prestopkov lahke telesne poškodbe po § 411 k. z. in hudobnega poškodovanja tuje lastnine po § 468 k. z. na 8 dni zapora, poostrenega z dvema postoma, dne 10. decembra 1894, št. 661, akt. št. 400, radi prestopka lahke telesne poškodbe po § 412, kot pretepač iz navade na en tened zapora, poostrenega z enim postom, dne 26. junija 1896, št. 1890, akt. št. 201, radi prestopkov zoper varnost časti po § 491, 490 k. z. na 5 dni zapora, dne 14. septembra 1896, št. 2973, akt. št. 330, radi prestopka zoper telesno varnost po § 431 k. z. na 3 tedne zapora, poostrenega s tremi posti, dne 25. januarja 1901, U 17/1, radi prestopka lahke telesne poškodbe po § 411 k. z. na 3 dni zapora, poostrenega z enim postom in z razsodbo c. kr. okrožnega sodišča v Celju od 30. junija 1892, št. 9542, radi zločina težke telesne poškodbe po § 155 k. z. na 5 mesecev ječe;

3. mestni stražnik Anton Narat z razsodbami c. kr. okrajnega sodišča v Brežicah dne 13. marca 1888, št. 736, akt. št. 82, radi ponarejanja denarja po §§ 118, 237, 269 in 270 k. z. na 3 tedne zapora, poostrenega z tremi posti, dne 30. septembra 1895, št. 2471, akt. št. 313, radi prestopkov lahke telesne poškodbe po § 411 k. z. in hudobne poškodbe tuje lastnine po § 468 k. z. na 10 dnij zapora, poostrenega z dvema postoma, dne 14. septembra 1894, št. 2973, akt. št. 330, radi prestopka zoper telesno varnost po § 431 k. z. na 14 dnij zapora, poostrenega z dvema postoma.

Vrh tega so se zoper navedene vršile že neštevilne kazenske preiskave, ki so iz raznih razlogov imele negativen vseh. Da tudi čast brežiških meščanov ne puste v miru, priča to,

da tekó sedaj pri c. kr. okrajni sodniji v Brežicah zoper mestnega tajnika Schallon tri kazenske zadeve radi prestopkov zoper varnost časti, zoper stražnika Narat pa dve kazenski zadevi radi prestopka zoper varnost časti in obadva sta še v preiskavi radi prestopka utesnjevanja osebne prostosti po § 6 zakona od 27. oktobra 1862, drž. zak. št. 78, U 441/5.

Meščani brežiški so se že opetovano pričili na politične oblasti vsled tega, da se v zasmeh zakonu, osebi, imetju, časti meščanov in celo državi nevarne ljudi trpi kot zaščitnike javnega miru in reda v Brežicah.

Visoko c. kr. namestništvo v Gradeu je sicer ukazalo c. kr. okrajnemu glavarstvu v Brežicah, da odpravi te kričeče razmere, a dotični akt menda nerešen v arhivu leži.

Stavimo vprašanje:

„Ali hoče njegov ekscelecenco minister za notranje zadeve nemudoma potrebno ukremiti, da mestna občina Brežice krajevno policijo odvzame dosedanjim organom, in jo izroči osebam, ki bodo res vredni čuvaji zakona?“

Dunaj, dne 3. oktobra 1905.

Dr. Ploj in tovariši.

Trbovlje — Videm. Na dopis iz Vidma v Trbovlje moram spregovoriti nekaj stavkov. Z besedami: „posestnik jako obsežnega posestva in jako obsežnih travnikov“ me menda misli g. dopisnik malo smešiti. To veselje mu jaz iz srca privoščim. Naj se le radi tega raduje, ako mu draga. G. dopisnik pravi, da sem Župevcu „opetovano“ skazal zaupanje. Jaz pa trdim, da se je to pregrešno zaupanje zgodilo dvakrat, namreč o licitaciji sena meseca junija in pa otave meseca septembra. G. dopisnik me vpraša, če sem videl kedaj Župevcu v cerkvi. Jaz trdim, da sem ga videl v cerkvi, ko sem bival še na Vidmu. Čez duhovnike govoriti ga nisem slišal. Ob času, ko sem mu izročil pismeno iz Trbovelj licitacijo trave, nisem nikdar vedel, da je on Štajercianec. Vedelo se je, da je vodil prvo licitacijo Župevcu, vedelo se je, da bo vodil tudi drugo on, pa čeravno je preteklo med tem časom več kakor 3 mesece, vendar nisem iz Vidma dobil od nobenega ne črkice, s katero bi me kdo opozoril, naj ne puščam licitacije Župevcu. Zakaj niste storili, g. dopisnik, Vi tega? Gotovo Vam je bilo vse znao, saj pravite v dopisu, da ste iz Vidma. Ali ste javno preklicanje preslišali? Res je, da sem dobil pismo od rajnega g. dekana Žičkarja, pisano dne 5. septembra, torej še le 3 mesece po prvi in cele 3 tedne po drugi licitaciji. Pismo še imam shranjeno. V tem pismu mi gospod naznani, da je bil pri njem mož, katerega ime danes ne bom imenoval, ki se je bojda hudoval, zakaj sem licitacijo prepustil Župevcu. Jaz pa pravim, zakaj mi dotični mož ni pisal sam naravnost in sicer že poprej, predno se je licitacija pričela? Po dokončanem delu koga zbadati, je pač nespamet. Mnene enega moža pač ne morete g. dopisnik imenovati „občeno mnenje“. Da bi mi Videmčani kaj „v obraz“ povedali, se g. dopisnik kako motite. Jaz jih bolj poznam kakor Vi. Mogoče, da se upa kdo za hrbotom obirati, kakor se je že zgodilo, ali pa napadati brez podpisa — tudi Vi se ne upate podpisati — pa kadar se gre za resnico „v obraz“ povedati, tedaj tudi Vaši junaki zgube srce. Vi pravite, da Vam ni za osebo. Če bi Vam bilo kaj za mene, bi me bili opozorili prijateljsko, tako pa ste me v časopisu hoteli označiti kot prijatelja Štajercijancev. Vem tudi dobro, kedaj sva si prišla navskriž, a to ni moja krvida, ampak Vaša. Ali Vam, g. dopisnik, morda ni malo všlo, ko ste zapisali besede: „Ali se Vas ni na to opozorilo in sicer od jako merodajne strani?“ Kako vi to veste, da mi je g. dekan pisal, kakor sem že omenil 5. septembra, a žalibog že prepozno. V enem stavku pišete o Videmčanih in tudi pravite: „kar je eden izmed njih pisal“. Na to pa Vam odgovorim: Od raj. gospoda dekana sem dobil 22. septembra dopisnico, na kateri se dobesedno glasi: „da se ne bote motili radi današnjega dopisa v „Slov. Gosp.“, iz Vidma, Vam naznjam, da ni pisan v naši župniji. Me je

osupnila ta korespondenca.“ Komu naj tedaj verujem, ali rajnemu gospodu ali Vam? Če vam drago, premišljujte o tem sami. Sicer pa tudi danes izjavim, da se s človekom, ki se ne upa podpisati, nikakor več pulil ne bom. Če imata z Župevcem osebno nasprotstvo, se obrnite na njega. Z Bogom. — Jos. Šribar, I. kaplan v Trbovljah in posestnik Rese na Vidmu.

Razne stvari.

Iz domaćih krajev.

Političen shod v šmarskem okraju. Še enkrat opozarjam na volilni shod v Zibiki, ki se vrši v nedeljo, dne 22. t. m. ob 10. dopoldne v stari šoli. Govorila bosta: državni in deželnji poslanec dr. Ploj in deželnji poslanec dr. Hrašovec. Volilci, pride!

Političen shod na Činžatu bo v nedeljo, dne 22. t. m. v gostilni g. Brezonelija. Začetek bo ob 4. popoldne. Govorili bodo: državni in deželnji poslanec Robič, dr. Korošec in dr. Dimnik. Narodna dravska dolina, pridi na Činžat!

Osebne vesti. G. Ivan Košan, c. kr. profesor na gimnaziji v Mariboru, je pomaknjen v VII. činovni razred.

Odlikovan rojak. Naš slavnoznani rojak, prof. Anton Bezenšek na gimnaziji v Plovdivu, je povisan in imenovan za profesorja na I. državnih gimnazij v Zofiji. Čestitamo!

Poroke. Dne 23. t. m. se bo poročil g. Franc Auernik, nadučitelj pri Sv. Florjanu, z gdč. Mili Kolterer iz Rogatca. — Isti dan se vrši poroka g. Vekoslava Ašič, deželnega uradnika v Ormožu, z gdč. Lavoslavo Eibensteiner iz Zagorja ob Savi. — Pri Mali Nedelji se je poročil dne 11. t. m. g. Vekoslav Spindler, urednik „Domovine“ z gdč. Mat. Gregorič. Vsem: Bilo srečno!

Mariborske novice. V petek, dne 13. t. m. je ušel konj iz hleva dr. Mallija. Zdirjal je v park pred nemško posojilnico, kjer so ga precej časa lovili, predno so ga ujeli. Ker se je tisti čas končala šola in je bilo mnogo otrok na trgu, je velika sreča, da ni prišel noben otrok pod kopite zdivjanega konja. — Dne 14. t. m. okoli 9. ure dopoldan se je razletela v drožeriji Wolfa v Gosposkih ulicah triliterška steklenica spirita, ki se je vnel. Ogenj se je bliskoma poprijel tudi drugih gorljivih reči, katerega so komaj domači pogasili. Škode je okoli 200 kron. — Vinotržci so te dni puščali sode kar na ulici pred hišami, kjer so imeli spravljeno vino. To priliko je porabil sodarski pomočnik Osser iz Dunaja in je ukradel pet takih vinskih sodov, katere je prodal za 52 kron. Denar je potem zapravil v družbi brezposelne Marije Feigl iz Sv. Jurija ob Pesnici, ki mu je pomagala pri tativini. Oba sta že zaprta! — Na neki klopi v Schmiderejevem drevoredu se je ustrelil v soboto, dne 14. t. m. okoli 10. ure zvečer lesotržec Alojzij Jurčič iz Jelovca, okraj Slovenjgradec. Mož se je tako dobro zadel v srce, da je bil takoj mrtev. Kaj ga je gnalo v smrt, se ne ve, mogoče da bolezen, ker je bil tuberkulozen. Samomorilec je bil „Štajerčev“ pristaš. — V gostilni „Seewirt“, kjer je bil minolo nedeljo, dne 15. t. m. ples, so se zopet tepli, kakor je že navada pri takih prilikah. Domobranec Fuks in rekrut Ceiler sta dobila take rane, da so ju morali odpeljati v bolnišnico. Prišla orožnika sta na to prepovedala ples. —

Urni navesek. Tolar se je našel na shodu Slov. krš. socialne zveze dne 4. sept. v Mariboru. Kdor ga je izgubil, naj ga opiše in se oglasi v našem uredništvu.

Sijajna zmaga slovenskih kmetov. Pri volitvi za lenarški okrajni zastop-

iz skupine veleposestnikov v pondeljek dne 16. oktobra so bili izvoljeni sledeči kandidatje narodne stranke: Križan Auton, župan v Ledniku s 73 glasovi, Breznik Fr., veleposestnik pri Sv. Lenartu 71, Wella Fr., veleposestnik v Žiteah in dosedanji mnogozaslužni okrajni načelnik 74, Krajnc Fr., veleposestnik, gostilničar in poštar pri Sv. Juriju v Slov. gor. 71, Šiško Anton, posestnik v Trotkovi 73, Kronvogel Vinko, župan v Gočovi 74, Tušak Jožef, trgovec in župan v Cerkevnjaku 70, Vogrin Anton, veleposestnik v Spodnjem Porčiču 73. — Kandidatje nemčurske stranke lenarških in trojiških tržanov in prijateljev ptujskega „Štajerča“ so sijajno pogoreli. Dobili so: Alt Ig., krčmar v Cerkevnjaku (Sv. Anton) 31 glasov, Čuček Janez, veleposestnik v Oseku 35, Ploj Fr., veleposestnik v Gornjem Porčiču 33, Mesarec Peter, veleposestnik pri Sv. Juriju 20, Kosér Dom., velep. in župan v Gasteraju 32, Rojs Janez, veleposestnik v Partinju 32, Kurnik Vinc., veleposestnik v Šetarovi 32, Markuš Janez, mesar pri Sv. Barbari 32, razven teh še Zadravec Tomaž, veleposestnik v Trotkovi 9 glasov. — Od 125 upravičenih veleposestnikov — volilcev so širje umrli, od 121 pa se jih je volitve udeležilo 106, izostalo jih je le 17.

Nasprotne agitatorje pri lenarški volitvi si privoščimo prihodnjič. Pokazali jih bomo bralcem v vsej njihovi veliki revščini in onemoglosti. He, bratci: trojiški Schütz, Markuš, Standekar in tovariši, pa ne, da bi kje od jeze popokali! Da ste nam zdravi!

Velikansko veselje in navdušenje je zavladalo zadnji pondeljek med narodnimi volilci pri Sv. Lenartu, ko se je izvedelo, s kako ogromno večino so izvoljeni narodni kandidatje. Nasprotniki so prišli z velikim upanjem na zmago na volišču. Na vse kraje so razglasili vest: 58 glasov imamo gotovih na naši strani! In kako so se strašno vrezali! Zato pa slava in zahvala vsem zavednim našim volilcem, ki so se držali tako junaško kljub silnemu nasprotнемu pritisku! Slava našim junaškim agitatorjem!

V Št. Lenartu v Slov. gor. je umrl notar Franc Toplak. Mož je vedno deloval proti našemu narodu. N. v m. p.!

Pri Sv. Andražu v Slov. gor. je umrla gospa Jera Čeh, rojena Čuček, sopoga nadučitelja g. Jos. Čeh pri Sv. Jerneju. Naj v miru počiva!

Sv. Jurij v Slov. gor. Cesta iz Št. Lenarta na Sv. Jakob bo kmalo dogotovljena. Tudi ista iz Maribora se pridno dela. Tako bomo imeli lepe ceste, ki nas bodo vezale z ostalim svetom in bomo naše pridelke lažje spravljeni v denar. Z letošnjo bratvijo smo, hvala Bogu, prav zadovoljni. Mož ima povprečno 16—18 stopinj. Tudi kupci se že pridno oglašajo. Vse je zadovoljno! Tudi jaz sem zadovoljen in se lepo zahvaljujem vinogradnikom iz Partinja in St. Jurija ter jim želim, da bi bili vsako leto tako zadovoljni s svojimi goricami. — Vinogradniški čuvaj.

Kako nesramno pišejo nemški listi o slovenskih kmetih. O priliki pogreba nekega slovenskega hlapca v Savinskem dolini zasramuje celjska vahtarca na najpodlejši način slovenske kmete ter piše, da je pri slovenskem kmečkem prebivalstvu sočutje nekaj redkega, da je družabnost, medsebojna ljubezen starišev, bratov in sester pri slovenskih kmetih tako slabo razvita. Dalje pravi ta umazani list, da slovenski kmetje s svojimi posli ne postopajo kakor s prijatelji, ampak kakor z živino, katera se, kadar ni več za rabo, odvrže kakor izžemana limona. Tako nesramno piše o slovenskih kmetih nemški list, ki je glasilo nemških in nemškutarskih celjskih trgovcev, kateri bi moral poginiti, da jim slovenski kmet ne prinaša svojih težko prisluženih grošev. Zapomnite si to dobro, slovenski kmetje, da bote zanaprej vedeli, kako veliki prijatelji slovenskega kmeta so celjski nemškutari.

Več slovenskih sodnikov! Nemškutarski osel, znani ptujski „Štajerc“, riga zopet prav po oslovsko v svojem zadnjem umazanem

lističu. Najprvo mu ni prav, da zahtevamo mi Slovenci za naš narod slovenskih sodnikov, „Mi“, pravi hinavski „Štajerc“, „ne zahtevamo ne slovenskih, ne nemških sodnikov, ampak cesarsko-kraljevske sodnike.“ No, zakaj pa potem Nemci zahtevajo povsod zase samo nemške sodnike?! Ali ste že slišali kedaj, da bi imeli Nemci kje slovenskega sodnika, pač pa so naši sodniki n. pr. v Ptiju, Mariboru, Celju, Ljutomeru, Rogatec i. t. d. večinoma Nemci. Tako nimamo v Ptiju med osmimi sodniki oziroma pristavi niti jednega Slovenca, da si je celi okraj popolnoma slovenski. Ko je pa bil pred nekaj leti za Maribor imenovan slovenski pristav, zagnali se Nemci huronski krik in vik proti njemu. Po mnenju neumnega „Štajerca“, ki niti ne ve, da naš vrli poslanec dr. Ploj ni sodnik, morali bi torej samo mi Slovenci biti taki tepci, da bi se zadowljili z nemškimi sodniki, katerih niti ne razumemo. Ako zahtevajo Nemci za nemške okraje nemške sodnike, imamo gotovo tudi mi pravico zahtevati za slovenske okraje slovenske sodnike!

Tako je prav! Nemškutarski butelj „Štajerc“ bljuje ogenj in žveplo na vrle Središčane, ker je tamošnji občinski odbor sklenil, da ne bude več sprejemal nemških dopisov. „Štajerc“ pravi, da je ta sklep nesramna hujskarija proti Nemcem. Ko so pa nemška mesta Maribor, Ptuj, Celje itd. sklenila, da ne sprejemajo slovenskih dopisov, takrat seveda to ni bila hujskarija proti Slovencem! In ko je v Mariboru mestni občinski odbor zabranil pri trgovinah slovenske napise, kakor hočejo sedaj to tudi v Ptiju storiti, to seveda tudi ni bila hujskarija proti Slovencem! Le kadar se Slovenci potegnejo za svoje pravice, je to pri nemškutarskem „Štajercu“ hujskarija proti Nemcem, dočim seveda „Štajerc“ nesramne nemške hujskarije proti Slovencem odobrava. Ako „Štajerc“ svetuje Središčanom, da naj tudi „nemških“ grošev ne sprejemajo, potem tudi mi lahko nemškim trgovcem v Mariboru, Ptiju, Celju itd. svetujemo, da naj ne sprejemajo slovenskih grošev. In kaj bi pa počeli nemški trgovci v spodnjestajerskih mestih in trgih brez slovenskih grošev? Torej „Štajerc“, le jezik za zobe, ker tvoje binavstvo prav dobro poznamo.

Štajerčevi pristaši — ubijalci. Viničar Nerat iz Podvinskega sprl se je z nekim Krnežom in Rožičkom, katera sta napadla Nerata s sekiro. Nerat je pobegnil na dilje ter od tam vstrelil na Rožička in Krneža. Krneža je bil smrtno zadet. Kakor smo izvedeli, so bili vsi trije „Štajerčevi“ pristaši z dušo in telesom. Ustreljeni Krneža bil je po makolski in sosednih župnih znan kramarček: kložnjo in „Štajerc“ v rokah, tako so ga ljudje videli mnogokrat. Pogostoma je v Makolah na javnem trgu svojega „Štajerca“ vihtel po zraku ter ga ljudem kazal in navdušeno razlagal. No kaj pa poreček k temu — prismojeni „Štajerc“.

Brno, popolnoma nemško mesto! Tako trdi namreč neumni ptujski „Štajerc“. Kako je pa potem vendar bilo mogoče, da so morali pri zadnjih izgredih v Brnu Nemci pred Čehi bežati?! Brno je ravno tako popolnoma nemško mesto, kakor n. pr. Ptuj, kjer ni niti deset pravih Nemcev.

Na Pragarskem je minulo nedeljo, dne 15. t. m. umrla žena posestnika Jakoba Potocnik, Marija Potocnik, po dolgi, mučni bolezni. — Tukaj že lovijo slovenske otroke za enorazredno nemško šolo. Kaj se bo le otrok naučilo na enorazredni šoli? Saj imate povsod v okolici večrazredne šole, kjer se bodo otroci gotovo več naučili. Tudi slovenski stariši ne bodo tako zabiti, da bi pošiljali otroke v popolnoma nemško šolo!

V Bišu smo imeli dne 5. t. mes. velik požar, ki je upepelil gospodarsko poslopje Fr. Satlerja. Pri tem sta tudi zgorela dva vola. V hlevu je spal 32 letni sin posestnika, ki je dobil tako hude opekline, da so ga morali peljati v bolnišnico v Ptuj.

Iz Gornje Radgone. Tatovi so vломili v terek, dne 10. t. m. zvečer v hišo gospoda

Jožefa Lipiča, krojača v Gornji Radgoni, in odnesli iz jedne sobe vso obleko, obuvala, perilo in nekaj posteljne oprave. Iz druge sobe pa srebrno uro z verižico, vse skupaj vredno 280 K.

Spod. Poljskava. V velikih skrbeh so si naši občinski očetje, bojijo se namreč za občinski zastop. Prihodnji ponedeljek, dne 23. t. m. bodo na Spodnji Poljskavi občinske volitve. Pozivljamo vse zavedne kmete in Vas Poljance, kateri imate na Spodnji Poljskavi volilno pravico, da se volitve v ponedeljek polnoštevilno udeležite, ker se gre za naše koristi. Pred dobrim letom smo si na Spodnji Poljskavi postavili veliko, krasno šolo, katera nas je stala lepe tisoče in dolgo še bo trajalo predno jo bomo splačali. Sedaj pa bodo ustavili Nemci prusko šolo na Pragerskem, katere ne bodo mogli sami vzdrževati in bo prišla na nas davko plačevalce, ta popolnoma nepotrebna šola. Pred kratkim so razposlali starišem povabila, da pošljemo svoje otroke v prusko šolo, katera se prične začasno v Steinklauberjevi hiši. Ta Steinklauber je prišel pred dvema letoma na Pragersko in že hoče imeti prvo besedo in vse podjarmiti in potujčiti. Ako hočemo vse te nakane skaliti, med nami narodnostni mir zabraniti in biti na svojih lastnih slovenskih tleh sami gospodarji, da nam ne bodo tuje zapovedovali, moramo skrbeti, da bo občina v dobrih slovenskih kmečkih rokah. Toraj v ponedeljek pridimo vsi na volišče in volimo skupno naše može. Dobro si bomo pa zapomnili Judeže Iškarijote. Možko in korajno naprej, da bo zmaga naša!

Več kmetov.

Iz Črete pri Ponikvi se nam piše, da vihar dne 25. m. m. ni podrl barake, pod katero so vdrili delavci, ampak kozolec posestnika Jožeta Reba. Kozolec je bil šest štantov velik in ima posestnik čez 2000 kron škode.

V Klopcah pri Slov. Bistrici je vničil ogenj, katerega je zanetila bržkone hudo roka, hišo in gospodarsko poslopje Marije Pliberšek. Žena je usmiljenja vredna, ker ji je vse zgorelo in je zima pred durmi.

Iz Št. Jurija ob juž. žel. se poroča, da je našel tamošnji sedlarski mojster Franc Bečvar dne 13. t. m., ko jo bil v Gradcu, na graškem kolodvoru dve posojilniški knjižici, glaseči se na skupni znesek čez 8000 K. Knjižici je oddal Bečvar mestnemu uradu v Celju.

Celjske novice. V novi mestni nemški šoli se je podrl v soboto strop. Otroci so k sreči prej odšli iz sobe, sicer bi se bila zgodila velika nesreča, kajti vsi bi bili pokopani pod razvalinami. Šolo je zidala občina sama, kako dobro, se je sedaj pokazalo. Ti nemški očetje imajo pač denar za podporo pagermanskih društev in veselic, toda za zidanje mestne šole ga nimajo. — Na Ljubljanski cesti se je zlomil minoli teden voz, naložen s 25 q premoga. Morali so preložiti premog na drug voz. Pri delu jih je zasačila tema. Nenkrat pripelje po ulici kočijaž tukajšnjega Štigerja. Čeravno so mu klicali „stoj!“ se vendar ni ustavil, ampak podil naprej, da je zabodlo oje njegovega voza konja, ki je bil vprežen v voz s premogom. Oje je predrl konju trebuh, da so mu izstopile čreva in so ga morali ubiti.

Jurklošter. V Jurklošterskih grajskih gozdih vstretil je letos posestnik Mačko Senica v Rudniku prvega divjega petelina v Patrovih dolini — prvi v teknu štiridesetih let. Petelin je krasen ter spoznan od izvedencev eden najlepših. Redka prikazen. Kakor lovec sam pravi, jih je še več.

Iz Polzele se nam poroča: V sredo, dne 11. t. m. pokopali smo tukaj občespoštovan in priljubljeno mladenko Tončiko Cvenk ob obilni udeležbi. Ko so ji ob grobu njene Marijine sestre zapele žalostinko, ni ostalo suho nobeno oko. Blaga Tončika, počivaj v miru!

Partinje. Nekdo se je pri nas v zadnjem času hvalil kot iskrenega Slovenca. A vsi smo

vedeli, da stori to le zaradi tega, ker bi rad postal naš občinski predstojnik. In smejni smo so mu in ko smo volili, smo izvolili občespoštovanega in priljubljenega gospoda Mihaela Dolajša za svojega župana, kateri je v resnici ves vnet za blagor svoje srenje. Tistemu „iskrenemu Slovencu za časa volitev“ pa svetujemo, naj ne zabavlja več čez novoizvoljenega župana, ako ima pisarno pri našem vrlo narodnem učitelju.

Vojnik. Dobili smo naslednjo izjavo: Ker ne maram na podle napade „Gr. Tagblatt“, „Deutsche Wacht“ in ptujskega „Štajerca“ posebej odgovarjati izjavljam sledeče: Kdor mi dokaže, da sem rekel: otroci bodo na nemški šoli kri pili, tistem plačam 1000 krom. Ravnotako izplačam 1000 krom nemškemu krajnemu šolskemu svetu, ki se je baje radi mene razdržil, če mi dokaže, da sem na prižnici rekel besede: vsi otroci, ki obiskujejo nemško šolo, ostanejo osli svoje žive dni. — Ivana Hribar, katehet na nemški šoli v Vojniku.

Črešnice pri Vojniku. V nedeljo, dne 15. t. m. je umrla mati tukajšnjega gospoda župnika Marija Ogrizek. Žalostni zaostali jo priporočajo v iskreno molitev. N. v m. p.!

V Arclinu pri Vojniku je minoli teden zabodel z nožem delavec Janez Vengušt posestnika Jožeta Kovača. Kovač je sedel s posestnikom Martinom Kovačem mirno v gostilni Randla. V gostilno pride tudi Vengušt, ki ju začne psovati in suvat mizo, pri kateri sta sedela. Moža sta ga hotela na to spraviti iz hiše in sta ga začela ruvati vun. Pri tem potegne Vengušt nož in ga zasadi v prse Jožefu Kovaču. Smrtno nevarno ranjenega Kovača so prepeljali v bolnišnico, Vengušta pa so orožniki prijeli. Nesrečno pijanje je zopet spravilo človeka na zatožno klop.

Zaradi ropa so zaprli v Neapolju na Italijanskem dva Avstrijca. V enem so spoznali pekovskega pomočnika Martina Poloviča iz Sela pri Brežicah, katerega tudi iščejo avstrijske oblasti zaradi ponarejanja javnih listin.

Iz Hrastnika. Za načelnika krajnega šolskega sveta je bil izvoljen namesto odstopivšega Nemca Burgerja trboveljski župan g. Ferdo Roš.

Nove slovenske knjige. V zvezni tiskarni v Celju sta izšle dve slovenski knjigi: „Naš Dom“, zbirka povedi, pesmi in narodnega blaga, zanimivosti itd. V. zvezek. Cena je 50 viutarjev, po pošti 60 viutarjev. Nadalje je izšla brošurica: „Pregledni izpis iz navodila h kartografskim osnovam“. Sestavil prof. Josip Kožuh. Cena 20 viutarjev, po pošti 23 viutarjev.

Janežič-Bartel: Nemško-slovenski slovar. Četrta izdaja. (Deutsch-slovenisches Handwörterbuch von A. Janežič. Vierte Auflage, bearbeitet von A. Bartel.) Tiskarna družbe sv. Mohorja v Celovcu je ravnokar dovršila in izdala četrto izdajo nemško-slovenskega slovarja, po kateri se je zadnja leta že zelo popraševalo. G. prof. A. Bartel v Ljubljani je to izdajo predelal, pomnožil in popravil na podlagi Pleteršnikovega slovarja in Levčevega pravopisa. V ostalem se nova izdaja naslanja na prejšnjo. Pomagali so g. pisatelju gg. prof. M. Pleteršnik, L. Pintar in g. A. Mikus. Dasi je obseg knjige za 4 pole, to je 64 strani večji kakor oni tretje izdaje (sedaj obsega 58 pol, t. j. 912 strani), je ostala cena neizpremenjena, namreč: 6 krom za broširan in 7 krom 20 vin. za vezan iztis. (Postmina za posamezne pošiljatve 30 vin. več.)

Pozor, naborni zavezanci! Mladiči, rojeni leta 1883., 1884. in 1885., ki pridejo pribodenjo pomlad na nabor, se morajo v mesecu novembru zglasiti pri občinskem uradu občine, kjer stanujejo. Dotični, ki žele postati enoletni prostovoljci, morajo svoje prošnje vložiti do konca februarja 1906 pri okrajnem glavarstvu.

Nadomestni rezervisti ne bodo letos poklicani na osem tedensko vojaško izobrazbo, ampak še le spomladji 1906.

Cerkvene stvari.

Duhovske vesti. Za oskrbnika videmske dekanije je imenovan č. g. Jožef Cerjak, župnik v Rajhenburgu, za oskrbnika videmske župnije č. g. Maks Ašič, kaplan na Vidmu.

Vlč. kn. šk. župnijskim uradom se priporoča v nakup „Stegenšek, Dekanija gornejgraška.“ Razprodalo se je še le 220 izvodov in od teh skoro tretjina (66) v opisani dekaniji sami.

Društvena poročila.

Športno društvo „Maribor“ telovadi zopet vsako sredo in soboto, začenši z 18. okt. v gimn. telovadnicu od pol 8. do pol 9. ure zvečer. Telovadci se lahko zjedinojo tudi za kako drugo uro. Če se oglaši dovolj udeležencev, se bo telovadilo v več vrstah ali celo oddelkih, zlasti se bo ločilo stare in mlade, izurjene in neizurjene telovadce.

Zgodovinsko društvo za Slovenje Štajersko priredi v nedeljo, dne 22. t. m. ob 4. uri popoldne v Narodnem domu v Celju svoj občni zbor in javno predavanje. Vzpored: 1. Nagovor predsednika. 2. Predavanje: Celjski grofje in njih razmerje do jugoslovenskih dežel. Predava prof. dr. Karol Vrstovšek. 3. Poročilo o cilju in delovanju „Zgodovinskega društva“. 4. Poljubni nasveti in predlogi. Vstop je prost. K obilni udeležbi vabi odbor.

Za mariborsko dijaško kuhinjo so darovali sledeči p. n. dobrotniki in dobrotnice: Veseli izletniki na Ptujsko goro 3 K 40 v, nabранo pri blagoslovjanju kapele na Kamenčaku 8 K 10 v, okrajni odbor v Šmarju pri Jelšah 60 K, župnik Kunej 10 K, R. Š. 100 K, profesor Vreže 10 K, svatje na gostiji Ivana Kovačič in Terezije Kosi v Cezanjevcih 10 K, korvikar Markošek 3 K, S. iz Ljutomera kot kruh sv. Antona 2 K, Pukl 10 K, vojni kaplan Marzidovšek 10 K, profesor dr. Medved 10 K, kanonik Voh 20 K, vesela družba v Zavodni 10 K, duhovni udeleženci na pogrebu Žičkarjevem namesto venca 53 K. Pišek proti Lešniku po dr. Rosini 20 K, c. kr. notar dr. Firbas 20 K, Reither 20 K, Gostinčar 10 K, Kat. tisk. društvo namesto venca na grob poslanca Žičkarja 30 K, Klub namesto venca na grob Žičkarja 20 K in g. Konrad Skaza namesto venca na grob svojega ljubega botra poslanca Žičkarja 10 K. Vsem prisrčna zahvala. Prosimo še nadaljnih podpor, kajti blagajna je prazna in vendar se mora dati dan za dnevom 60. dijakom hrana.

Društvo „Zvezda“ na Dunaju. Na lep, uprav pretresljiv način slavili so dunajski Slovenci v društvu „Zvezda“ v dvorani „zum Senator“ spomin prerano umrlega državnega poslanca dekanu Josipa Žičkarja. Predsednik g. Pukl omenil je v gorečih besedah bridke izgube, ki je Slovencem prizadela nepričakovana smrt vrlega rodoljuba Josipa Žičkarja. Udarec je posebno težak za štajerske Slovence. Ko je govornik opisal življenje in delovanje blagega pokojnika, njegov neupogljiv značaj, neopisljivo marljivost ter človekoljubno njegovo radodarnost, končal je svoj govor s klicem: Slava Žičkarju! Vsi navzoči so vstali s klicem: Slava, slava, slava Žičkarju! V „Zvezdi“ je bilo ta večer lepo število Slovenc in Slovencev. Navzočih je bilo tudi več slovanskih gostov: G. Joyo Milanković, prvi tajnik srbskega poslaništva na Dunaju, dr. Teofil Mirković, fizikus iz Srbije, Comte Domo Piccoli iz Pariza i drugi. Užitek koncerta, pri katerem so sodelovali: gospica Mila Luzarjeva, gospa Marica Schocherjeva, dr. Jos. Milavec, g. Zámiš (Čeh), ravnatelj Ivan Tomaževič, društveni pevski zbor, — bil je izvenreden. Comte Piccoli se je najprvo v hrvatskem, potem pa v francoskem jeziku zahvalil za redko gostoljubnost, ki jo je vžival v „Zvezdi“, zatrjujoč, da će povsod: v Parizu, Rimu in drugod pripovedovati o vrlini Slovencev, katero je spoznal v „Zvezdi“. Predavanje gospoda dr. Gosta o čeških kopališčih bilo je zelo zanimivo.

Gospodarske stvari.

Iz Ptuja. Za ptujski okraj osnovalo se je „Kmetijsko društvo, zadruga z omejeno zavezo“, ter je začelo poslovariti v spomladici t. l. Društvo, ki šteje sedaj 47 zadružnikov, je za svoje ude v tem letu naročilo: 185 kg semena navadne detelje, 60 kg semena lucerne detelje, 2000 kg ovsa za sejanje, 500 kg semenskega krompirja, 300 kg modre galice, 100 kg žvepla in 200 kg žlindre. Razun tega je kupilo društvo travniško brano, ki je vsem zadružnikom brezplačno na razpolago. Kupilo je tudi centrifugo za čiščenje zrnja, ki je stala blizu 600 K in s katero se vso zrnje mnogo bolj sčisti, kakor z navadnim čistilnim strojem ali trijerjem. Sedaj za jesen bo društvo naročilo za svoje ude žlindro in kajnit, ki je oboje priznano izvrstno gnojilo za travnike, žlindra pa tudi izvrstna za njive in vinograde. Ker pa pride voznina mnogo ceneje, če se naroči skupaj po celi vagon, se pozivljajo udi, da naznanijo v kratkem odboru, koliko teh gnojil kdo potrebuje. Vabijo pa se tudi drugi kmetovalci, naj pristopijo k društvu, da bo to moglo tem uspešnejše delovati za povzdigo kmetijstva v domačem okraju. Vsak kmetovalec, ki hoče pristopiti kot ud, mora vplačati vsaj po en delež v znesku 12 K in 4 K vstopnine. Stroški tedaj niso ravno visoki, vendar pa so ugodnosti, katere ponuja društvo svojim udom, jako velike. Društvo ima za sedaj svojo pisarno v prostorih posojilnice, kjer se sprejemajo novi udi ter vsakovrstna naročila.

Listnica uredništva. Šibenik: Povest „Kovačeva lekarija“ smo že mi priobčili v „Našem Domu“. Pozdrav! — Makole: Hvala, imamo že notico! — Sp. Poljskava: Oprostite, že prej od drugod dobili.

Društvena naznanila.

CXL. odborova seja „Slovenske Matice“ bo v Ljubljani, v ponedeljek, dne 23. vinotoka t. l., ob petih popoldne v društveni pisarni.

Ljutomer. Tukajšna Citalnica bo priredila dne 22. t. m. ob 7. uri zvečer v veliki dvorani gosp. Kučevca igro „Deseti brat“. Ker smo uverjeni, da bodo igralci rešili svoje vloge z docela povoljnim uspehom, in ker je igra „Deseti brat“ ena najlepših naših iger, zato opozarjam Ljutomerčane, kakor tudi ljudstvo iz okolice na priliko, ko lahko vidijo žalostno življenje desetega brata, a tudi lahko slišijo, kako je revček Krajavelj presekal samega hudirja na dva kosa, kako se je hotel ženiti z beračico Urško itd. Želeti bi bilo,

da tudi križevski farani pridejo, tudi Ormožani so nam še dolžni en obisk.

Bralno društvo za gornješaleško dolino v Velenju ima v nedeljo, dne 22. t. mes. ob 3. uri popol. v gostilni „pri Kokošineku“ svoj letni občni zbor po vzponu: 1. Poročilo starega odbora. 2. Volitev novega odbora. 3. Predlogi in nasveti. Vsi, ki se kaj zanimajo za narodno probajo, se pri tej priliki povabi, da s svojim številnim pristopom omogočijo društvu uspešno delovanje in novo življenje.

Čebelarska podružnica pri Sv. Benediktu v Slovenskih goricah priredi v nedeljo, dne 22. oktobra v prostorih šole čebelarski podučni shod, na katerem bota govorila čeb. pot. učitelj Juranič in predsednik podružnice, Kralj Tomaž. Čebelarji, domači, negovski, anovski in trojški, pridite vse!

Tržne cene

v Mariboru od 7. okt. do 14. okt. 1905.

Živila	100 kg	od		do	
		K	h	K	h
Pšenica		16	40	17	20
rž.		14	50	16	30
ječmen		13	40	14	20
oves		14	30	15	10
koruza		16	40	17	20
proso		15	60	16	40
ajda		18	60	14	40
seno		3	90	4	50
slama		8	80	3	60
1 kg					
fizola		—	24	—	28
grah		—	48	—	52
leča		—	48	—	76
krompir		—	—	—	7
sir		—	36	—	38
surovo maslo		1	60	1	64
maslo		2	10	2	40
špeh		1	44	1	50
zelje, kislo		—	22	—	24
repa, kisla		—	20	—	22
1 lit.					
mleko		—	20	—	22
smetana, sladka		—	40	—	56
„ kisla		—	60	—	72
100					
zelje	glav	4	—	6	80
1 kom.					
jajce		—	—	—	8

Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani so od 1. do 30. septembra 1905 poslali prispevke p. n. gg. in društva: Občina Kokarje pri Mozirju 10 K. Posojilnica v Slatini 100 K. Društvo: Kmet. bralno društvo v Lembahu čisti dobiček veselice 10 K; Kat. slov. izobr. društvo pri Sv. Bolfanku v Slov. gor. prebitke veselice 50 K. Podružnice: v Ormožu 13 K 70 v; ženska v Št. Juriju ob južni žel. 100 K; moška v Celju 200 K; akademična v Gradcu 100 K; moška v Št. Juriju ob južni žel. 50 K; izven-

akademična v Gradcu 250 K. Tvrđka Ivan Jubačin prispevek od prodane družbine kave 1000 K. Razni: Miroslava Gnus, hčerka nadučitelja v Dolu na Štajerskem, nabrala ob izletu litiske podr. slov. plan. društva Kum 10 K 11 v; Vladimir Pušenjak, odgojitelj, imenom velenjskih Slovencev čisti dobiček narodne slavnosti 200 K; Dr. Josip Vrečko, odvetnik v Celju, dar g. Ludovika Mašek vit. pl. Bosnadol, veleindustrijelek v Zagrebu, 12 K in po neki stranki vsled poravnavi 15 K; Martin Lah, župnik pri Mariji Snežni, v veseli družbi nabranih 10 K; Biljana Bisail, učiteljica v Ornovem, ob odhodnicu iz Laškega trga nabranih 18 K 20 v; iz nabiralnika gostilne Hausenbichlerje v Žalcu 7 K; na svatbi g. učitelja Sprager Mil. Št. Ilj v Slov. gor. z gdž. Mariko Majcenovič se je nabralo 16 K. Za narodni kolek 44 K 82 v. Za družbin kodelar 8 K 10 v; Za društvene znake 49 K. Za mlad. spise 2 K.

Dr. Bergmann
v Mariboru 676 3-2
● se je vrnil. ●

Loterijske številke.

Line 24. okt: 51, 37, 88, 75, 11.
Trst 24. okt: 83, 60, 67, 25, 24.

Kathreinerjeva Knippova sladna kava

se ne bi smela pogredeti več v nobenem gospodinjstvu, kadar se napravila kavina pijača.

Zahvaljujete le izvirne novosti z imenom »KATHREINER«.

Vsaka beseda stane 2 vin.

Večkratna objava po dogovoru.

MALA OZNANILA

Vsaka beseda stane 2 vin.

Vsaka beseda stane 2 vin.

Najmanja objava 45 vin.

Ti inserati se sprejemajo protisamo predplačilu. Pri vprašanjih na upravnosti se mora pridejati znamka za odgovor.

Proda so.

Hiša z vrtom in poljem, četrtn ure iz mesta, se po ceni proda. Naslov v upravnosti. 619 6-5

Hiša, enonadstropna, dobro zidana, na jeminska, dve kleti in trgovina v hiši, blizu koroškega kolodvora, se po ceni proda. Vpraša se Bankalarigasse št. 4, Maribor. 609 10-6

Sode prodaja Felik Schmidl v Mariboru, Koroška cesta. 662 3-3

Lepo posestvo se po ceni proda, 25 minut od Maribora, novo zidana hiša, z opeko krita, obstoječ iz dveh sob, lepa kuhinja, klet za vino, hlev za govejo živino, hlev za svinje, lepe brajde in vodnjak, lep sadonosnik in njive, vrt za zelenjavno. Posestvo meri dva orala. Natančneje pri gospodarju. Jožef Schönegger, posestnik v Krčevinah pri Mariboru.

Enonadstropna hiša, 10 let dače prosta, blizu šole in cerkve z mesarijo, da za klati 600, sto gl. plačajo stranke na leto, je za 7200 gl. na prodaj. Lahki plačilni pogoji. Naslov Nekrep Jožef, tesarski mojster Maribor, Koroško predmestje. 691 6-1

Lepo gospodarstvo se takoj zelo po ceni proda. Izvrstno mesto za kolarja ali pa mizarja. Naslov pri upravnosti. 363

Ena viličedobna hiša, 10 let dače proste, pri lepi razgledni cesti s 5. sobami, 4 kuhinje, klet, kuhinja za perilo, 3 svinski hlevi, dva lepa vrta; stranke plačajo na leto 300 gl, je za 3800 na prodaj. Naslov: Jožef Nekrep, tesarski mojster v koroškem predmestju. Maribor.

V najem se da.

Hiša z malim posestvom, blizu ceste ali kolodvora želi na več let v najem. Ponudbe na upravnosti pod „Najem“. 653

Proste službe.
Organist z dobrimi spričevali, išče službe na večji župniji; prevzame tudi službo občinskega tajnika. Več pove upravnosti lista. 671 3-3

Učenca sprejme takoj tapetar Vezjak v Mariboru, Schwarzzgasse. 668 3-3

Učenca, ki bi imel veselje do mesarske obrti, sprejmem takoj. Biti mora čednega vedenja in malo korajzen. — Josip Štelcer, mesar v Celju. 666 3-3

Klijučavničarski učenci se sprejmejo s celo oskrbo in tudi plačo. Alojzij Riegler, Maribor, Flössergasse št. 6. 682 3-2

Oženjen viničar, s 5 delavskimi močmi, ki razume stare kakor tudi ameriške trte obdelovati, se takoj sprejme. Vinograd meri 4 in pold orala, plače dobi 100 krov na leto in 1 oral njive, drži si lahko 2 kravi, ima steljo doma in dra prosta. Vpraša se pri Jožefu Kermek v Leiterspergu pri Mariboru. 684 2-2

Dražba cerkvenega mošta. Podpisano cerkveno predstojništvo naznanja, da se bo dne 24. oktobra, ob 11. uri dopoldne v farovžu Sv. Barbare pri Borlu cerkveni mošt po dražbi prodajal. Ako pa bi tisti dan zelo deževalo, pa bo dražba slednji, lepi dan. — Cerkveno predstojništvo Sv. Barbare pri Borlu, dne 16. oktobra 1905. 699 1-1

Učenca, slovenščine in nemščine zmožnega, sprejme v mešano trgovino Karol Fürst v Apačah pri Radgoni. 698 2-1

Dva učenca, ki sta večja slovenškega in nemškega jezika, sprejme takoj Alojzij Gnišek, trgovina z manufakturnim blagom v Mariboru. 685

Vurnik: 696 2-1
Missa pro defunctis,

ki jo je kritika glasbenih veščakov v „Cerkv. Glasbeniku“, „Dom in Svetu“, v „Voditelju“ in „Slovencu“ počivalno omenjala, dobiva se komad (sedaj po znižani ceni) á 80 v, 5 kom. 3 K, 10 kom. 5 K pri skladatelju v St. Vidu pri Zatičini, Dolenjsko.

Nagrobne križe

železne, jako močne, s krasnimi, v ognju pozlačenimi okraski, priporoča po zelo nizkih cenah

644 6-5

Štefan Kaufman

trgovec z železnino v Radgoni.

Zdravje je največje bogastvo!

Kapljice sv. Marka.

Te glasovite in nenadkriljive kapljice sv. Marka se uporabljajo za notranje in zunanje bolezni.

Osobito odstranjujejo trganje in otekanje po kosteh v nogi in roki ter ozdravijo vsak glavobol. Učinkujejo nedosegljivo in spasonosno pri želodčnih boleznih, ublažujejo katar, urejujejo izmeček, odpravijo naduh, bolečine in krče. Pospešujejo in zboljujejo prebavo, čistijo kri in čreva. Preženo velike in male gliste ter vse od glist izhajajoče bolezni. Delujejo izborno proti hripavosti in prehljenju. Lečijo vse bolečine na jetrih in slezih ter koliko in ščipanje v želodcu. Odpravijo vsako mrzlico in vse iz nje izhajajoče bolezni. Te kapljice so najboljše sredstvo proti bolezni na maternici in madronu ter ne bi smeje manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši. Dobiva se samo: **Mestna lekarna, Zagreb**, zato se naj naročujejo točno pod naslovom:

483 20-12

Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg št. 68, poleg cerkve sv. Marka

Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot ena dvanajstorkica se ne pošilja. — Cena je naslednja in sicer franko dostavljena na vsako pošto: 1 ducat (12 steklenic) 4 K. | 4 ducate (48 steklenic) 14 60 K. 2 ducata (24 steklenic) 8 K. | 5 ducatov (60 steklen.) 17— K. 3 ducate (35 steklenic) 11 K.

Imam na tisoče priznalnih pisem, da jih ni mogoče tu tiskati, zato navedam samo imena nekaterih gg., ki so s posebnim uspehom rabili kapljice sv. Marka ter popolnoma ozdravili: Ivan Baretinčič, učitelj; Janko Kisur, kr. nadlogar; Stjepan Borčič, župnik; Ilija Mamić, opankar; Zofija Vukelič, čivilj; Josip Seljančič, seljak itd.

Ustanovljena 1. 1360.

Mestna lekarna, Zagreb,
Markov trg št. 68, poleg cerkve sv. Marka.

Zdravje je največje bogastvo!

Karol Kociančič

kamnoseški mojster v Mariboru
samo Schillerjeva cesta štev. 25.

izdeluje altarje, prižnice, podobe itd. kakor tudi vsa druga v to stroko spadajoča stavbinska dela.

• Zaloga nagrobnih kamnov. •

Načrti in proračuni.

Trgovina

majbna, dobro idoča, se proda zradi rodbinskih razmer v lepem kraju na Spod. Štajerskem, tik cerkev in sole po prav ugodnih pogojih. Blago vse novo. Ponudbe na upravnštvo lista. 690 3-2

B. Talento,
prodajalna drv in premoga
Maribor, Mellingerstrasse 12

se priporoča. Naročila se tudi sprejemajo v trgovinah J. Janšek, F. Hartinger, C. Weingerl v Tegetthoffovi ulici, M. Berdajs' Sofijni trg, Filiala Weigert Bismarkova ulica in v hočki mlekarji Sammerlingova ulica. 62 26-21

Proda se
stara sola

sedanja žandarmerijska kasarna v Juršincih, obstoječa iz treh izb, kuhinje, shrambe in kleti, pripravna za peka, mesarja ali kakega obrtnika. Prodaja se vrši v nedeljo dne 29. oktobra t. l. predpoldne. Krajni šolski svet Sv. Lovrenc v Slov. gor., dne 7. okt. 1905. 685 3-2

Vizitnice
priporoča
tiskarnā sv. Cirila v Mariboru.

Pozor! Citaj!
Bolnemu zdravje!

440 52-15

Pozor! Citaj!
Slabemu moč!

Pakraške kapljice in slavonska zel, to sta danes dve najpriljubljeni ljudski zdravili med narodom, ker ta dva leka delujeta gotovo in z najboljšim uspehom ter sta si odprla pot na vse strani sveta.

Pakraške kapljice: Delujejo izvrstno pri vseh želodčnih in črevesnih boleznih ter odstranjujejo krče, bolesti iz želodca, vetrove in čistijo kri, pospešujejo prebavo zganjajo male in velike gliste, odstranjujo mrzlico in vse druge bolezni, ki v sledi mrzlice nastajajo. Zdravijo vse bolesti na jetrih in vranici. Najboljše sredstvo proti bolesti maternice in madron; zato ne smajo manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši. — Naj vsakdo naroči in naslov: Peter Jurišić, lekarnar v Pakracu štv. 100, Slavonija. — Denar se pošilja naprej ali s poštnim povzetjem.

Cena je sledenja (franko na vsako pošto): 12 steklenič (1 ducat) 5 K, 24 steklenič (2 ducata) 8 K 60 v, 36 steklenič (3 ducati) 12 K 40 v, 48 steklenič (4 ducati) 16 K, 60 steklenič (5 ducatov) 18 K. Manj od 12 steklenič se ne razpošilja.

Slavonska zel: Se rabi z vprav sijajnim in najboljšim uspehom proti zastarelemu kašlu, bolečinam v prsih, zamolklosti, hripavosti v grlu, težkemu dihanju, astmi, proti bodenju, kataru in odstanjuje goste sline ter deluje izvrstno pri vseh, tudi najstarejših prsnih in pljučnih bolečinah.

Cena je sledenja, (franko na vsako pošto): 2 originalni steklenici 3 K 40 v; 4 originalne steklenice 5 K 80 v; 6 originalnih steklenic 8 K 20 v.

Manj od dveh steklenic se ne razpošilja. Prosim, da se naročuje načrnost od mene pod naslovom:

P. Jurišić, lekarnar v Pakracu 100, Slavonija.

Citat! Naroči! Ne he Ti žal.

Vsem vinogradnikom!

Naznanjam, da bom imel meseca novembra in prihodnjo spomlad

več tisoč na suho cepljenih trt

različnih, dobrih vrst, na Ripario portalis, Bupestris montikolo in Solonis, cepljene na Laški rilček, Žlahtnino, Šipon rumeni, Burgundec beli, Zelenčič, Muškat in Traminec itd.

Vse vrste so dobro zaraščene in dobro vnoreninjene; cena je za 1000 komadov 150 kron.

Nadalje imam oddati tudi več tisoč divjih korenjakov in ključev. — Vse trte smejo se izvažati in pošiljati le v okužene občine.

Znane in zanesljive posestnike počakam pol leta na denar, ako je v gospodarstvu velika nesreča, tudi eno leto.

Posameznim glasilom je priložiti znamko ali dopisnico za odgovor. Na vprašanja brez znamke za odgovor se ne odgovarja. Ustreglo se bo dokler je kaj v zalogi. Oglasil naj se pismeno ali ustmeno pri

Filipu Mulec,
trtnarju pri Sv. Trojici v Slov. gor.

695 3-1

Zahvala.

Za vse dokaze sočutja povodom bolezni in smrti naše nepozabne mame, gospe

Jere Čeh roj. Čuček

nadučiteljeve soproge,

ki je umrla pri svojih starših v Sv. Andreu v Slov. gor., kakor tudi za mnogobrojno spremstvo prerano umrle k večnemu počitku izrekamo tem potom vsem sorodnikom in znancem najtoplejšo zahvalo. Zlasti se zahvaljujemo č. g. župniku Očgerlu in č. g. kaplanu Trinkausu za tolažilne obiske v dolgi bolezni, vsem gg. učiteljem in andraževskim pevkam za lepe nagrobnice in vsem, ki so prihiteli v nedeljo in izkazali predragi pokojnici zadnjo čast.

Sv. Jernej, dne 17. okt 1905.

693 1-1

Žalnjoči ostali.

Zniževalna dražba.

Vabilo k zniževalni dražbi mizarskega, ključavničarskega, klepa skega, lončarskega itd. dela pri zgradbi novega šolskega poslopja v Vučji vesi. Dražba se vrši v nedeljo, dne 22. oktobra 1905., v gostilni g. M. Lebarja, ob 3. uri popoldne.

694 1-1

M. Lebar, načelnik.

Vydrova tovarna hrani, Praga VIII.

— izdeluje in priporoča —

Vydrovo žitno kavo.

Juhni pridatek znamka „Vydra“.

Juhne konzerve (grahove, lečne, gobove in riževe).

Oblati (specijaliteta: „Dessert délicat“ in masleni oblati.)

Šumeči limonadni bombonti „Aubro“.

Džava za pecivo „Buhlin“.

Napravite poskus!

Kolekcija vseh teh izdelkov 3 K 20 v in poštnina.

672 3—2

643 4

Trgovina z železnino, MERKUR'

P. Majdič, Celje.

Bogata zaloga

peči

v vseh vrstah,

šteditnikov, litih

in bakrenih **kotlov**,

kotlov za žganje

kuhati, razne **ku-**

hinchske posode ●

kakor tudi raznovrst-

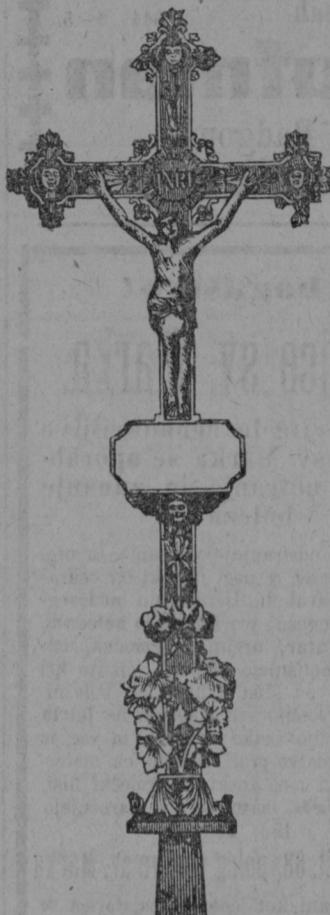
nih **poljedelskih**

strojev, ● posebno

čistilnic, **slamo-**

reznic in **vinskih**

preš.

Lepa izbera nagrobnih križev in svetilk

V zalogi so **nepremočljive plahte za**
vozove in komate. ● Proti ognju in
vlomu **varnostne blagajne**. ● ● ●

Preprodaja **Tomaževe žlindre** in kajnita,
ki je najboljše in najcenejše umetno gnojilo.

Išče se oskrbnik

Konjak

ki je več tudi hmeljarstva, s takojšnjim nastopem, plača po dogovoru. Ponudbe naj se pošiljajo na upravnštvo „Slov. Gospodarja“ do 15. oktobra.

640 2—2

iz starega, domačega vina, prodaja franko 4 steklenice 12 K, 2 l. 16 K, novo naravno Franc žganje 2 l K 9'60, žganje iz drožja, tropin in vinskih ostankov 2 l K 5'60. 85 48—29

BENEDIKT HERTL,

posest. graščine Golič pri Konjicah. Štajersko. — Zaloga pri Alojzu Quandestu v Mariboru, Gosposka ulica.

Srebrna remonter-ura od **3 gld.** naprej
Nikelnasta Rosskopf od **1·80** „ „
Zlate ure 484 10-6 od **10** „ „
Anton Kiffmann, Maribor
Gosposke ulice — Tegetthoffova cesta.

Vsem posestnikom vinogradov!

Naznanjam s tem, da bom imel meseca novembra in prihodnjo spomladan
več tisoč suho cepljenih trt na prodaj
in sicer cepljene na Rip. Portalis: 2000 žlahtnina bela in rudeča, 10000 Laški
rilček, 1500 Nemški rilček, 2000 Silvanec, 500 Kapčina modra, 2000 beli Bur-
gundec, 2000 Rulandec, 2000 Traminac, 1000 Šipon rumeni. — Cepljene na R.
Monticolo: 1000 Laški rilček.

Prodajam le edino I. vrste dobro zarašcene in lepo vkoreninjene trte po
140 K 1000 komadov. Divjake od R. Portalis prodajam po 20 K 1000 kom. Pri
naročilu blagovolite poslati 20% are od naročene svote.

Trte se pošiljajo le v od trtne uši okužene kraje.

Naročila za v jeseni odvzete trte sprejemam do 5. novembra t. l. —
Naročila za spomlad pa, dokler bo kaj zaloge. — Zabojev in voznine na kolodvor ne računam.

632 10—5

Anton Slodnjak,
trtnar pri Sv. Lovrencu v Slov. gor.,
posta Juršinci pri Ptaju.

Naznanilo.

Imam **20.000 na suho cepljenih amerikanskih trt**
na prodaj in sicer 14.000 špona, 4000 laški rilček, 1500 žlahtnine, 500
muškat. Vse trte so enoletne, dobro zarašcene in dobro vkoreninjene, cepljene na
R. portalis. Prodajam samo I. vrste, cena je 1000 kom. 150 K. Kupci naj se
blagovolijo oglašiti vsaj do 15. decembra.

Franc Muršič, 659 3—2
vinogradnik in trtnar v Senčaku,
Sv. Lovrenc v Sloven. gor., posta Juršinci pri Ptaju.

Južnoštajerska hranilnica v Celju

Narodni dom

Narodni dom

721 —10

za katero jamčijo okraji:
Gornjigrad, Selnica, Šoštanj,
Šmarje pri Jelšah in Vransko
za popolno varnost vlog
in za njihovo po pravilih
določeno obrestovanje do
in petek dopoldne, za druga opravila pa je radnica odprta vsaki dan ob navadnih urah. — Hranilne vloge obre-
stuje po 4% in pripisuje obresti polletno h kapitalu ter plačuje rentni davek hranilnica sama in ga ne odtegne
vlagateljem tako, da dobe isti popolnoma nad 4% obresti. — Izposojuje pa od dne 1. prosenca 1905 na zem-
ljisko varnost po 4 3/4 odstotkov, občinam in korporacijam navedenih 5 okrajev pa po 4 1/2 odstotkov obresti.

neomejene visokosti,
ima čez sedaj ● **štiri**
milijone kron ●
hranilnih vlog.

Hranilnica posluje
s strankami vsak torek
vlagateljem tako, da dobe isti popolnoma nad 4% obresti. — Hranilne vloge obre-
stuje po 4% in pripisuje obresti polletno h kapitalu ter plačuje rentni davek hranilnica sama in ga ne odtegne
vlagateljem tako, da dobe isti popolnoma nad 4% obresti. — Izposojuje pa od dne 1. prosenca 1905 na zem-
ljisko varnost po 4 3/4 odstotkov, občinam in korporacijam navedenih 5 okrajev pa po 4 1/2 odstotkov obresti.